

- FİKRİ SİNAİ VE MÜLKİYET SORULARI -

1) Patent veya model (marka) nedir?

→ Patent, sınırlı bir yer ve süre için üçüncü kişiler tarafından buluşun izinsiz olarak üretilmesini, kullanılmasını veya satılmasını engelleme yoluyla sahibine tanınan tekel hakkıdır. Bu hakkın kullanılabilirliğini gösteren belgeye ise patent belgesi denir.

2) Faydalı model nedir?

→ Faydalı model, dünya çapında yeni olan ve sanayiye uygulanabilen buluşların sahiplerine koruma sağlayan bir sınayi mülkiyet hakkıdır.

3) Patent ve faydalı model arasındaki fark nedir?

	<u>Patentler</u>	<u>Faydalı Modeller</u>
Yenilik	+	+
Buluş kavramı	+	-
Sanayiye uygulanabilirlik	+	+
Usuller ve usuller sonucu elde edilen ürünler	+	-
Kimyasal Maddeler	+	-
Araştırma	+	-
İnceleme	+	-
Yayın	+	+
Koruma süresi	20/25 yıl	10 yıl

Buluş: Teknoloji alanında belirli bir sorunun çözümüne ilişkin teknik özelliği olan fikir ürünü //

4) Patent, faydalı model başvurusu için gerekli evraklar?

- * Başvuru dilekçesi
- * Buluş konusunu açıklayan tarifname
- * Korunması istenen buluşun yeni olduğu iddia edilen teknik özellikleri kapsayan istem veya istemler.
- * Tarifnamedeki istemlerde yapılan teknik resimler.
- * Özet
- * Başvuru ücretinin ödendiğini gösteren belge (dekont)

5) Bütün buluşlar patentlenebilir mi?

→ Bir buluşun patentlenebilmesi için;

- * Yeni "
- * Buluş basamığını içeren "
- * 'Sanayiye uygulanabilir.' olması gerekir.

Patent başvurusu nereye yapılır?

→ Türk Patent Enstitüsü

1) Endüstriyel tasarım nedir?

→ Tasarım, bir ürünün tümü, bir parçası veya üzerinde süslenenin çizgi, şekil, biçim, renk, dokü, malzeme gibi insan duyguları ile algılanan çeşitli unsur ve özelliklerinin oluşturduğu bütün olarak ifade edilebilir.

2) Kanunda ürün nedir?

→ Kanunda "ürün" bilgisayar programları ve yarı iletkenlerin topografyası hariç olmak üzere;

- Endüstriyel yolla veya elle üretilen her türlü bir nesnenin yansıması
- Bileşik bir sistem veya bunu oluşturan parçaları, setler, takımlar, ambalajlar gibi nesneleri birden çok nesnenin veya süsün bir arada algılanabilen bileşimleri, grafik sembolleri ve tipografik karakterleri içine alan geniş bir tanıma sahiptir.

19) Tasarım hakkı kapsamı?

→ Bir endüstriyel tasarımın tescil edilerek korunması ile hak sahibi tekel haklara sahip olur.

Bu sayede 3. kişiler tasarım hakkı sahibinin izni olmaksızın;

- * Bu tasarımları üretmez
- * Piyasaya sunmaz, satamaz, ithal edemez.
- * Sözleşme yapmak için icapta bulunamaz.
- * Ticari amaçla kullanamaz veya bu amaçlarla elde bulundurmaz.

20) Tasarımda yenilik nedir?

* Bir tasarım başvuru tarihinde önce dünyanın herhangi bir yerinde kamuya sunulmamış ise o tasarım yeni kabul edilir.

* Tasarımlar sadece küçük farklılık gösteriyorsa aynı kabul edilir.

* Kamuya sunma, yayınlama, ticari şekilde piyasaya çıkarma, kullanma, tanıtım gibi faaliyetleri kapsamaktadır.

* Tasarım başvuru tarihinden on iki ay içerisinde tasarıma veya halefler bu kişilerin izniyle üçüncü bir kişi tarafından kamuya sunulursa endüstriyel tasarımın yeniliği etkilemez.

21) Ayırt edici nitelik nedir?

* Endüstriyel tasarımın görsel olarak bilinen diğer tasarımlardan belirgin bir farklılığa sahip olması ayırt edici niteliğe sahip olması anlamına gelir.

22) Rüçhan hakkı nedir?

* Kısa öncelik anlamına gelir.

* Başvuru sahipleri, Türkiye dışında bir ülkede tasarım tescili için usulüne uygun olarak yaptıkları başvurulara yada açılan sergilerdeki teshire dayanan başvuru tarihinden itibaren 6 ay içerisinde aynı tasarım için Türkiye'de başvuru yapma konusunda rüçhan hakkından yararlanır.

13) Koruma kapsamı dışında tutulan tasarımlar nelerdir?

- * Yeni ve ayırt edici niteliğe sahip duya tasarımlar.
- * Kamu düzeni veya genel ahlaka aykırı tasarımlar
- * Teknik fonk. gerçekleştirilmesinde tasarımcıya, tasarıma ilişkin özellik ve unsurlarda hiçbir sergenek dşpörlpö bırakmayan tasarımlar.
- * Tasarlanan veya tasarımın uygulandığı ürünü başka bir ürüne mekanik olarak monte edebilmek veya bağlayabilmek için ancak zorunlu birim ve boyutlarda üretilen tasarımlar koruma kapsamı dışındadır.

14) Tasarım hakkı talep eden ile tasarımcı arasındaki fark nedir?

~~* Hersek veya tüzel kişiler tasarım hakkı talebinde bulunabilirler.~~

* Tasarım hakkı sahibi:

Tescile konu tasarımı veya tasarımın uygulandığı ürünü üretile, piyasaya sunan, satan, sözleşme yapmak için icapta bulunan, ticari amaçlı kullanır.

* Tasarımcı ise, tasarımı gerçekleştiren kimsedir.

15) Endüstriyel tasarımlar kaç yıl süre ile koruma altına alınır?

* Tescilli tasarımların koruma süresi başvuru tarihinden itibaren 5 yıldır.

* Koruma süresi tescilin beşer yıllık dönemler halinde yenilemesi işlemiyle 25 yıl kadar uzatılabilir.

✓ 16) Tasarımların piyasada rekabet gücüne katkıları nelerdir?

- * Piyasada müşteriye aynı faydayı sağlayan ve aynı vaatleri sunan, kalite bakımından birbirine yakın ürünlere dair verilen satın alma kararlarında üretilen malın estetik özellikleri önem kazanmaktadır.
- * Dolayısıyla tüketici kalitesi aynı olan mallar arasında tercih olma seameye başlamıştır.
- * Üretici firmalar bu durumda, hitap ettikleri müşteri kesimine göre belirli tasarım modeli geliştirmektedir.
- * Bu çaba kalitenin ötesinde ikinci bir rekabet ortamı yaratmaktadır. Bu kez ürünün formu, rengi, hacmi gibi faktörler önem kazanmaya başlamıştır, yani estetik açıdan rekabet söz konusu olmuştur.
- * Bununla birlikte tasarımlar, yaşamımıza estetik bir katkının yanı sıra fonksiyonellik, kullanım kolaylığı, ergonomi gibi unsurları da taşır.

✓ 17) Ülkemizde tasarım tescil sistemi nasıl işlemektedir?

- Şekli inceleme
- Endüstriyel tasarım sıralı kayıt ve yayın
- İtirazlar
- Belgelendirme

✓ 18) Türkiye'de tescilli bir endüstriyel tasarım tüm dünyada geçerli midir?

- Tasarım koruması sadece tasarımın tescil edildiği ülke sınırları içerisinde geçerlidir.

FİKRİ SİNAYİ FİNAL SORULARI

1) Coğrafi işaret nedir?

⇒ Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla kökenini bulunduruşu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren od veya işaretlere coğrafi işaret denir.

Coğrafi işaretler; Menşe adı, Mahrec işareti olarak iki ayrı şekilde değerlendirilmektedir.

2) Menşe adı nedir?

⇒ Coğrafi işaret korumasına konu edilen ürünün üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinin tamamı sınırları belirlenmiş coğrafi alanda gerçekleşmek zorunda ise bu durumda buluna coğrafi işaretlere "menşe adı" denir.

3) Menşe adı örnekleri nelerdir?

⇒ Eskişehir lüleesi, Çelikkhan tütünü, Ege Pamuğu, Elazığ Öküzgözü üzümü

4) Mahrec işareti nedir?

⇒ Ürünün üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinden en az biri anırtıcı belirlemiş coğrafi alanda gerçekleşmek zorunda ise bu durumdaki coğrafi işaretlere de "mahrec işareti" denir.

5) Mahrec işareti örnekleri nelerdir?

⇒ Damal bebeği, İsparta Halısı, Siirt battaniyesi

6) Coğrafi işaretlerin diğer sınai mülkiyet haklarından üstün farkı nedir?

⇒ Coğrafi işaretlerin diğer sınai mülkiyet haklarından üstünlüğü tek bir üreticiyi değil, belirli şartlar altında üretim yapan kişilerin tümünü birden korumaktır. Çünkü coğrafi işaret alanısal, yöresel, bölgesel, ulkesel geneliğe bir anlamda anonimliğe sahip olup sapladığı hak belli bir kişiye veya başkilerine bağlanmaz.

7) Coğrafi işaret tesciline neden ihtiyaç duyulur?

⇒ Ürünün kalitesinin korunması ve bilinen özellikte üretiminin saplanması.

⇒ Coğrafi işarete konu olan yörede veya özellikte üretim yapanların tescilin sapladığı korumadan öncelikli olarak yararlanmalarının saplanması.
(Üretiminin tescil hakkından yararlanması için)

8) Kimler coğrafi işaret tescili başvurusu yapabilir?

⇒ Coğrafi işarete konu olan ürünün üreticisi olan gerçek veya tüzel kişiler.

⇒ Tüketici dernekleri

⇒ Konu ve coğrafi yöre ile ilgili kamu kuruluşları

tarafından yaptırılmaktadır.

9) Coğrafi işaret tescilli başvurusu için gerekli bilgi ve belgeler nelerdir?

- ⇒ Başvuru Formu ⇒ Tescilli istenen menşea ya da mahrec işaretine alt örnek
- ⇒ Başvuru ücretinin ödendiğini gösteren belge (dekont)
- ⇒ Ürünün tanımı ve pereliyorsa hammaddenin özellikleri, açıklayıcı teknik bilgiler
- ⇒ Ürünün benzer ürünlerden farkını kanıtlayan bilimsel rapor
- ⇒ Yöre olan veya bölgenin coğrafi sınırlarını açıkça tanımlayan ve belirleyen bilgiler, belgeler

10) Entegre devre topografyası nedir?

- ⇒ Çip, mikroişlemci, silikon, bilgisayar çipi olarak da bilinen entegre devreler nanometre boyutlarında üretilmiş elektronik devrelerdir.

11) Kimler tescil başvurusunda bulunabilir? (Entegre topografyası tescil başvuru)

- ⇒ Ülkemiz vatandaşları
- ⇒ Ülkemiz içinde ikametgahı olan ve sınıri veya ticari faaliyetle bulunan kişiler
- ⇒ Uluslararası anlaşmalar veya karşılıklı ilişkisi dahilinde başvuru hakkına sahip kişiler
- * Türkiye'de ikametgahı olmayanlar ise sicile kayıtlı patent vekilleri aracılığıyla başvuru bulunabilirler.

12) Hangi tür entegre devre topografyaları tescil edilerek koruma kapsamında değerlendirilir?

- ⇒ Topografyanın dayandığı içerik, işlem süresi, sistem veya topografyanın kendisi dendi topografyada sabitlenmiş bilgilere uygulanmamasıdır.
- Dolayısı ile topografyanın kendisi hariç entegre devredeki bir yenilik buluş kapsamında ise patent veya faydalı model belgesine veya tasarımlı olarak endüstriyel tasarıma konu olabilir.

13) Hak sahipliği kime aittir?

- ⇒ Entegre devre topografyasının koruma hakkı tasarımcıya veya tasarımın işyerindeki bilgiler ya da araçlardan faydalanarak yapılması durumunda ise işverene aittir.
- ⇒ Ancak üniversitelere bağlı fakülte ve yüksek okullarda bilimsel çalışma yapmakta olan öğretim elemanlarına tasarlanan entegre devre topografyaları üzerindeki hak "öğretim elemanlarına" aittir.

14) Başvuru nasıl hazırlanır? Gerekli evraklar nelerdir? Nereye başvurulur?

- ⇒ Başvuru dilekçesi
- ⇒ Entegre devrenin yerine getirdiği elektronik işlevi tanımlayan bilgileri de içeren entegre devre topografyasının kopya ve net çizimleri
- ⇒ Entegre devre topografyası hakkında özet bilgi
- ⇒ Başvuru ücretinin ödendiğini gösteren belge (dekont)
- ⇒ Başvuru vekil aracılığı ile yapılıyorsa vekaletname
- ⇒ Başvuru tüzel kişi adına yapılıyor ise imza sirküleri

* TPE'ye (Türk Patent Enstitüsü) başvuru esnasında entegre devrenin kendisi değil entegre devre çizimleri verilmelidir.

- 1 - Patent ve Faydalı Model nedir?
- 2 - Patent ve faydalı model arasındaki farklar nelerdir.
- 3 - Patent başvurusu nereye yapılır? Patent başvurusu için gerekli belgeler? nelerdir?
- 4 - Endüstriyel tasarımda koruma kapsamı dışında tutulan tasarımlar nelerdir?

FİKRİ SİNAİ VE MÜLKİYET SINAV HAZIRLIK SORULARI

1- Patent Nedir?

Sınırlı bir yer ve süre için üçüncü kişiler tarafından buluşun izinsiz olarak üretilmesini kullanılmasını veya satılmasını engelleme yoluyla sahibine tanınan tekel hakkıdır.

2- Buluş Nedir?

Buluş, teknoloji alanında belirli bir sorunun çözümüne ilişkin teknik özelliği olan fikir ürünüdür. Aynı teknik problemin her farklı çözümü bir buluştur.

3- Faydalı Model Nedir?

Dünya çapında yeni olan ve sanayiye uygulanabilen buluşların sahiplerine koruma sağlayan bir sinai mülkiyet hakkıdır.

4- Patent ile Faydalı Model Arasındaki Farklar Nelerdir?

Faydalı model belgesi alma süreci araştırma ve inceleme işlemlerinin olmaması nedeniyle patente göre daha az maliyetle ve daha kısa sürede tanımlanır.

5- Patent başvurusu nereye yapılır?

Türk Patent Enstitüsüne yapılır.

6- Patent başvurusu için gerekli evraklar nelerdir?

- Başvuru Dilekçesi
- Buluş Konusunu Açıklayan Tarifname
- Korunması istenilen buluşun yeni olduğu iddia edilen teknik özelliklerini kapsayan istemler
- Tarifnamede istem veya istemlerde atıf yapılan teknik resimler
- Özet
- Başvuru ücretinin ödendiğini gösteren belge

7- Patent ve Faydalı Model koruma süreleri ne kadardır?

- İncelemesiz Patent Sistemi = 7 yıl koruma
- İncelemeli Patent Sistemi = 20 yıl koruma
- Faydalı Model Sistemi = 10 yıl koruma

8- Endüstriyel Tasarım Nedir?

Bir ürünün tümü, bir parçası veya üzerindeki süslemenin çizgi şekil biçim renk doku malzeme gibi insan duyuları ile algılanan çeşitli unsur ve özelliklerinin oluşturduğu bütün olarak ifade edilebilir.

9- Kanunda ürün nedir?

Bilgisayar programları ve yarı iletkenlerin topografyaları hariç , Endüstriyel yolla veya elle üretilen herhangi bir nesnedir.

10- Tasarım Hakkı kapsamı nedir?

Bir endüstriyel tasarımın tescil edilerek korunması ile hak sahibi tek haklara sahip olur.

Bu sayede üçüncü kişiler tasarım hakkı sahibinin izni olmadan bu tasarımları üretemezler,satamazlar piyasaya sunamazlar ve ithal edemezler.

11- Ayırt Edici Nitelik Nedir?

Endüstriyel tasarımın görsel olarak bilinen diğer tasarımlardan belirgin bir farklılığa sahip olması ayırt edici niteliğe sahip olması anlamına gelir.

12- Tasarımda Yenilik Nedir?

Bir tasarım başvuru tarihinden veya rüçhan tarihinden önce dünyanın herhangi bir yerinde kamuya sunulmamış ise o tasarım yeni kabul edilir.

13- Rüçhan Hakkı Nedir?

Kısaca öncelik anlamına gelir.

Başvuru sahipleri Türkiye dışında bir ülkede tasarım tescili için usulüne uygun olarak yaptıkları başvurulara ya da açılan sergilerdeki teshire dayanarak başvuru tarihinden itibaren altı ay içerisinde aynı tasarım için Türkiye’de başvuru yapma konusunda rüçhan hakkından yararlanır.

14- Koruma kapsamı dışında tutulan tasarımlar nelerdir?

- Yeni ve ayırt edici niteliğe sahip olmayan tasarımlar
- Tasarımcıya tasarıma ilişkin özellik ve unsurlarda hiçbir seçenek özgürlüğü bırakmayan tasarımlar
- Kamu düzeni veya genel ahlaka uymayan tasarımlar

15- Tasarım hakkı talep eden ile tasarımcı arasındaki fark nedir?

Tasarım hakkı sahibi tescile konu tasarımı veya tasarımın uygulandığı ürünü üreten piyasaya sunan satan sözleşme yapmak için icapta bulunan ticari amaçlı kullanandır.

Tasarımcı ise tasarımı gerçekleştiren kimsedir.

16- Endüstriyel tasarımlar kaç yıl süre ile koruma altına alınır?

Tescilli tasarımların koruma süresi başvuru tarihinden itibaren 5 yıldır.

Koruma süresi 5 yıllık dönemler halinde yenilenmesi istemiyle 25 yıla kadar uzatılabilir.

17- Tasarımların piyasada rekabet gücüne katkıları nelerdir?

-Kalite bakımından birbirine yakın ürünlere dair verilen satın alma kararlarında tasarım çok önemlidir.(Estetik Özellik)

-Dolayısıyla tüketici tasarımı daha güzel olanı tercih etmektedir.

-Bu yüzden üretici firmalar müşteri kesimine göre belirli bir tasarım modeli gerçekleştirir.

18- Çoklu başvuru nedir?

Tek bir başvuru ile birden çok tasarım için koruma talep edilmesidir.

19- Coğrafi İşaret Nedir?

Belirgin bir niteliği ünü veya diğer özellikleri itibariyle kökenin bulunduğu bir yöre alan bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren ad veya işaretlere denir.

20- Menşe adı nedir?

Ürünler ait oldukları coğrafi alanda gerçekleşmek zorunda ise bu durumda bulunan coğrafi işaretlere menşe adı denir. Ürünler ait oldukları Coğrafi bölgenin dışında üretilemezler.(Eskişehir Lületaşı , Elazığ Öküz gözü üzümü)

21- Mahreç İşareti Nedir?

Ürünün üretimi işlenmesi ve diğer işlemlerinden en az biri sınırları belirlenmiş coğrafi alanda gerçekleşmek zorunda ise bu durumdaki coğrafi işaretlere de mahreç işareti denir.(Isparta Halısı)

